

RAKKOMANDAZZJONIJIET

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2019/243

tas-6 ta' Frar 2019

dwar format tal-iskambju tar-Rekords Elettronici tas-Sahha Ewropej

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 292 tiegħu,

Billi:

- (1) Iċ-ċittadini għandhom id-dritt jaċċessaw id-data personali tagħhom, inkluż id-data dwar is-saħha tagħhom kif previst mir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, li jistabbilixxi l-kundizzjonijiet għall-ipproċessar legali tad-data personali, inkluż id-data dwar is-saħha, kif definita fih ⁽²⁾ (id-data dwar is-saħha). Iżda l-maġġoranza taċ-ċittadini għadhom la jistgħu jaċċessaw id-data dwar is-saħha tagħhom minn pajjiż iehor (u lanqas jistgħu jiskambjawha b'mod sigur).
- (2) Jekk iċ-ċittadini u l-fornituri tal-kura tas-saħha jkunu jistgħu jaċċessaw u jiskambjaw b'mod sigur ir-rekords elettronici tas-saħha (l-EHRs), jiġifieri l-gabriet tar-rekords mediċi longitudinali jew ta' dokumentazzjoni simili dwar individwu, b'format digitali, fil-pajjiż u bejn il-fruntieri tal-pajjiżi, dan ikollu diversi benefiċċji: titjeb il-kwalità tal-kura għaċ-ċittadini, tonqos l-ispiża tal-kura tas-saħha għall-unitajiet domestiċi, u titwiežen il-modernizzazzjoni tas-sistemi tas-saħha fl-Unjoni li qed iġarrbu pressjoni minhabba bidliet demografiċi, aspettattivi akbar u l-ispejjeż tat-trattament. Nghidu aħna, il-kondiviżjoni tar-riżultati tat-testijiet tad-demm b'format digitali bejn it-timijiet kliniċi tevita r-ripetizzjoni ta' testijiet invażivi u għaljin fuq l-istess persuna. Bl-istess mod, jekk il-pazjenti jkollhom b'żonn iżuru professjonisti tas-saħha differenti, il-kondiviżjoni tar-rekords elettronici tas-saħha tista' tevita ripetizzjoni tal-istess informazzjoni dwar l-istorja medika tagħhom, u dan jiffranka bosta hin għall-partijiet kollha involuti u jtejjeb il-kwalità tal-kura.
- (3) L-aċċess u l-kondiviżjoni siguri tar-rekords tas-saħha fost il-pajjiżi fl-Unjoni jiffaċilitaw il-hajja taċ-ċittadini f'bosta sitwazzjonijiet transfruntieri, fosthom lil ċittadini u l-familjari tagħhom, li bhalissa qed jgħixu fi Stat Membru iehor għal skopijiet ta' xogħol jew lil persuni rtirati li qed jgħixu f'pajjiż iehor, biex dawn ikunu jistgħu jaċċessaw ir-rekords tas-saħha tagħhom mill-Istati Membri fejn ikunu joqogħdu. Dan se jtejjeb ukoll il-kwalità tal-kura liċ-ċittadini li jkunu jehtieġu trattament mediku meta jkunu qed jivvjaġġaw fl-Unjoni jew bħala parti minn ftehim transfruntier. Kull sena jkun hemm iżjed minn żewġ miljun każ irreġistrat fejn ċittadin li jgħix fi Stat Membru partikolari jfittex kura tas-saħha fi Stat Membru iehor ⁽³⁾. Barra minn hekk, fil-futur, dan jista' jintrabat b'mod utli ma' inizjattivi tal-UE fil-qasam tal-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali.
- (4) Hu mistenni li fil-futur, il-bżonnijiet tal-kura tas-saħha jibqgħu jiżdiedu għax il-popolazzjoni qed tixxjeh, qed tiżdied il-prevalenza ta' kundizzjonijiet kroniċi u qed tikber id-domanda għal kura fit-tul. Dawn tixxidhom in-nefqa fuq is-saħha li fl-2017 b'kollox kienet tammonta għal 9,6 % tal-PDG fl-Unjoni, jiġifieri zieda minn 8,8 % fl-2008 ⁽⁴⁾. B'mod simili, evidenza minn diversi pajjiżi turi li sa 20 % tan-nefqa fuq il-kura tas-saħha huma hela, pereżempju għax il-pazjenti jsirulhom testijiet jew trattamenti mhux mehtieġa, jew minhabba ammissjonijiet fl-isptarijiet li setgħu jiġu evitati.
- (5) It-teknoloġiji digitali huma soluzzjonijiet b'saħħithom biex jiġu indirizzati daww il-kwistjonijiet u biex is-sistemi tas-saħha jkunu jifilhu għall-isfidi tal-gejjieni. Eżempju, jenhtieġ li bis-soluzzjonijiet digitali li tipprovdli l-kombinazzjoni ta' apps tas-saħha, jew tagħmir ta' jintlibes, flimkien ma' sistema li biha ċ-ċittadini jkunu jistgħu jaċċessaw b'mod sigur id-data dwar is-saħha tagħhom stess, il-pazjenti li jkollhom xi kundizzjoni kronika,

⁽¹⁾ Ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jhassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data) (GU L 119, 4.5.2016, p. 1).

⁽²⁾ L-Artikolu 4(15) tar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data.

⁽³⁾ Permezz tal-Karta tal-Assigurazzjoni tas-Saħha tal-Unjoni Ewropea jew skont id-Direttiva 2011/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Marzu 2011 dwar l-applikazzjoni tad-drittijiet tal-pazjenti fil-qasam tal-kura tas-saħha transkonfinali (GU L 88, 4.4.2011, p. 45).

⁽⁴⁾ "Health at a Glance: Europe 2018 — State of Health in the EU Cycle" https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/state/docs/2018_healthatglance_rep_en.pdf

bħad-dijabete jew il-kanċer, ikunu jistgħu jimmonitorjaw is-sintomi tagħhom stess minn djarhom u jiskambjawhom malajr mat-timijiet kliniċi tagħhom. Dan jenhtieg innaqqas in-numru ta' zjarat fil-faċilitajiet tas-saħha għall-monitoraġġ. It-teknoloġiji diġitali jistgħu jgħinu wkoll biex jindunaw minn kmieni bil-bżonn għal bidla fit-trattamenti, u b'hekk jonqsu l-ammissjonijiet fl-isptarijiet minhabba kumplikazzjonijiet. Jenhtieg li b'għestjoni aħjar tal-kundizzjonijiet kroniċi fil-komunità, u bi tnaqqis fid-duplikazzjoni tal-azzjonijiet tal-kura tas-saħha (bħat-testijiet), mhux biss is-sistemi jsiru aktar sostenibbli iżda titjieb ukoll il-kwalità ġenerali tal-hajja, il-kwalità tal-kura tas-saħha provduta liċ-ċittadini, jonqsu l-ispejjeż assoċjati mal-kura tas-saħha għall-individwi u għall-unitajiet domestiċi.

- (6) Il-Kunsill appella regolarment lill-Istati Membri biex isahhu l-implimentazzjoni tal-istrategiji diġitali tas-saħha tagħhom. B'mod partikolari, il-konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar is-Saħha fis-Socjeta' Diġitali adottati fit-8 ta' Diċembru 2017 ⁽⁵⁾ jishqu fuq il-bżonn li l-Istati Membri jzidu l-interoperabbiltà tas-sistemi elettronici tas-saħha tagħhom biex iċ-ċittadini jkollhom aktar kontroll fuq id-*data* tas-saħha tagħhom.
- (7) Biex tappoġġa t-trasformazzjoni diġitali tas-saħha u l-kura, il-Kummissjoni adottat il-*"Komunikazzjoni dwar l-iffacilitar tat-trasformazzjoni diġitali tal-kura u tas-saħha fis-Suq Uniku Diġitali: l-ghoti tas-setgħa liċ-ċittadini u l-bini ta' socjeta' aktar b'saħħitha"* ⁽⁶⁾. B'dik il-Komunikazzjoni, l-oġġettivi stabbiliti fil-Komunikazzjoni *"Strategija għal Suq Uniku Diġitali għall-Ewropa"*, adottata fis-6 ta' Mejju 2015 ⁽⁷⁾, u fil-Komunikazzjoni *"Il-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar il-Gvern elettroniku – Inħaffu t-trasformazzjoni diġitali tal-amministrazzjoni pubblika"*, adottata fid-19 ta' April 2016 ⁽⁸⁾, jiġu adattati għas-settur tas-saħha. Din tindirizza t-thassib li ssemma fil-Komunikazzjoni dwar ir-Revizjoni Nofsana dwar l-implimentazzjoni tal-Istrategija għal Suq Uniku Diġitali, *"Suq Uniku Diġitali Konness għal kulhadd"* ⁽⁹⁾ fejn jidhol il-fatt li l-adozzjoni ta' soluzzjonijiet diġitali għas-saħha u l-kura għadha ma qabditx sew u tvarja ferm bejn l-Istati Membri u r-reġjuni.
- (8) Id-diġitalizzazzjoni tar-rekords tas-saħha, u t-twaqqif ta' sistemi li jippermettu liċ-ċittadini jaċċessawhom b'mod sigur u jiskambjawhom b'mod sigur bejn atturi differenti fis-sistema tas-saħha (pazjenti, it-timijiet kliniċi tagħhom fil-komunità u l-faċilitajiet tal-isptar) huma pass importanti lejn l-integrazzjoni tat-teknoloġiji diġitali fl-approċċi tas-saħha u tal-kura. Dik l-integrazzjoni tehtieg li r-rekords elettronici tas-saħha jkunu interoperabbli madwar l-Unjoni, għax bħalissa ħafna mill-formati u mill-standards fis-sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha — li huma sistemi tal-informazzjoni għar-registrar, il-kisba u l-għestjoni tar-rekords elettronici tas-saħha — użati madwar l-Unjoni mhumiex kompatibbli.
- (9) Jenhtieg li t-teknoloġiji l-ġodda għas-saħha jkunu jappoġġaw liċ-ċittadini biex isiru aġenti attivi tul it-traġitt tas-saħha tagħhom. Għaldaqstant, jenhtieg li meta jkunu qed jifasslu s-sistemi tal-informazzjoni dwar is-saħha jitqiesu l-htigijiet taċ-ċittadini u tal-pazjenti, anki meta jkun hemm sforz biex daww is-sistemi jsiru aktar aċċessibbli għall-utenti, b'mod partikolari għall-persuni b'diżabbiltajiet, skont ir-rekwiżiti tal-aċċessibbiltà stabbiliti bid-Direttiva (UE) 2016/2102 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁰⁾, meta applikabbli.
- (10) Fejn jidhlu r-rekords elettronici tas-saħha, l-interoperabbiltà għandha l-għan li tippermetti l-ipproċessar tal-informazzjoni b'mod konsistenti fost daww is-sistemi tal-informazzjoni dwar is-saħha, irrispettivament mit-teknoloġija, l-applikazzjoni jew il-pjattaforma tagħhom biex l-informazzjoni tkun tista' tiġi interpretata sew mir-riċevitur.
- (11) In-nuqqas ta' interoperabbiltà fejn jidhlu r-rekords elettronici tas-saħha jwassal għal frammentazzjoni u għal tnaqqis fil-kwalità tal-forniment transfruntier tal-kura tas-saħha. Il-Kummissjoni diġà identifikat profili speċifiċi ta' *"Integrating the Healthcare Enterprise"* (IHE) li hemm imniżżla fl-Anness tad-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2015/1302, ⁽¹¹⁾ ⁽¹²⁾ bil-potenzjal li jzidu l-interoperabbiltà tas-servizzi u l-applikazzjonijiet tas-saħha elektronika għall-benefiċċju taċ-ċittadini u tal-komunità ta' professjonisti tal-kura tas-saħha u biex ikunu eliġibbli għar-referenzjar fl-akkwist pubbliku. Daww il-profilu jipprovdu speċifikazzjonijiet dettaljati għas-saffi differenti tal-interoperabbiltà. Uħud minn daww il-profilu diġà jintużaw biex jiġu indirizzati rekwiżiti kummerċjali speċifiċi fl-Infrastruttura Ewropea ta' Servizzi Diġitali tas-Saħha Elettronika (*"eHDSI"*).
- (12) L-oghla standards possibbli għas-sigurtà u l-protezzjoni tad-*data* huma vitali għall-iżvilupp u l-iskambju ta' rekords elettronici tas-saħha. Ir-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data* jeżiġi li d-*data* tal-pazjenti tiġi

⁽⁵⁾ 2017/C 440/05.

⁽⁶⁾ COM(2018) 233 final.

⁽⁷⁾ COM(2015) 192 final.

⁽⁸⁾ COM(2016) 179 final.

⁽⁹⁾ COM(2017) 228 final.

⁽¹⁰⁾ Id-Direttiva (UE) 2016/2102 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ottubru 2016 dwar l-aċċessibbiltà tas-siti elettronici u tal-applikazzjonijiet mobbli tal-korpi tas-settur pubbliku (ĠU L 327, 2.12.2016, p. 1) (Direttiva tal-Aċċessibbiltà għall-Internet).

⁽¹¹⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2015/1302 tat-28 ta' Lulju 2015 dwar l-identifikazzjoni tal-profilu tal-*"Integrating the Healthcare Enterprise"* għar-referenzjar fl-akkwist pubbliku (ĠU L 199, 29.7.2015, p. 43).

⁽¹²⁾ <https://www.ihe.net/> u <https://www.ihe-europe.net/>

protetta u tkun sigura kif xieraq biex ikunu żgurati l-kunfidenzjalità, l-integrità u d-disponibbiltà tagħha. Minhabba f'hekk, is-sistemi jridu jkunu siguri, sikuri, affidabbli u jintegraw il-protezzjoni tad-*data* fid-disinn tagħhom u b'mod prestabbilit. Dan jista' jissejjes fuq serje ta' soluzzjonijiet diġitali u approċċi komuni għall-gvernijiet u l-istituzzjonijiet li jkunu mifruxa mal-UE kollha.

- (13) Jenhtieg li l-użu tal-mezzi elettronici siguri ta' identifikazzjoni u awtentikazzjoni li hemm previsti fir-Regolament (UE) Nru 910/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹³⁾ (eIDAS) itejjeb l-aċċess, is-sigurtà u l-fiducja fis-sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha. Dak ir-Regolament jistabbilixxi l-kundizzjonijiet li skonthom iċ-ċittadini jistgħu jużaw il-mezzi elettronici ta' identifikazzjoni rikonoxxuti, li jaqgħu taht skema ta' identifikazzjoni elektronika notifikata ta' Stat Membru, biex jiksibu aċċess għal servizzi pubbliċi online meta jkunu barra minn pajjiżhom, inkluż aċċess għal servizzi tas-saħha u *data* dwar is-saħha. Dan jistabbilixxi wkoll regoli għal servizzi fiducjarji bħal firem elettronici, sigilli elettronici u servizzi elettronici ta' konsenja rreġistrata, biex id-*data* tas-saħha tiġi mmanigġata u skambjata b'mod sigur billi jitnaqqas ir-riskju ta' manipulazzjoni u użu hażin possibbli.
- (14) B'konformità mad-Direttiva (UE) 2016/1148 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁴⁾, il-fornituri tal-kura tas-saħha, li huma identifikati bħala operatori ta' servizzi essenzjali mill-Istati Membri, u l-fornituri tas-servizzi diġitali li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tagħha, huma meħtieġa jiehdu miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa u proporzjonati biex jimmanigġaw ir-riskji għas-sigurtà tan-netwerk u tas-sistemi tal-informazzjoni użati fl-oferazzjonijiet tagħhom għall-forniment tas-servizzi. Barra minn hekk, dawn jeħtieġ jgħarrfu lill-awtoritajiet kompetenti nazzjonali jew lill-Iskwadri ta' Rispons għal Incidenti relatati mas-Sigurtà tal-Kompjuters (CSIRTs) nazzjonali dwar l-incidenti tas-sigurtà li għandhom impatt sinifikanti jew sostanzjali fuq il-kontinwità tas-servizzi li jipprovdu. B'mod partikolari fir-rigward taċ-ċibersigurtà tas-sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha, iċ-ċertifikazzjoni taċ-ċibersigurtà tista' tippermetti li jintwera li r-rekwiżiti taċ-ċibersigurtà huma ssodisfati, skont il-qafas rilevanti taċ-ċibersigurtà tal-Unjoni ⁽¹⁵⁾.
- (15) L-Istati Membri hađu passi importanti biex irawmu l-interoperabbiltà bl-appoġġ tal-Kummissjoni, permezz ta' attivitajiet tan-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħha Elettronici stabbilit skont l-Artikolu 14 tad-Direttiva 2011/24/UE. L-ghan ewlieni tan-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħha Elettronici hu li jappoġġa l-iżvilupp ta' sistemi, servizzi u applikazzjonijiet interoperabbli tas-saħha elettronika li jkunu sostenibbli, jiffaċilita l-koperazzjoni u l-iskambju tal-informazzjoni fost l-Istati Membri, itejjeb il-kontinwità tal-kura u jiżgura l-aċċess għal kura tas-saħha sikura u ta' kwalità għolja. Għaldaqstant, dan jaqdi rwol kruċjali għall-interoperabbiltà tar-rekords elettronici tas-saħha.
- (16) B'mod partikolari, biex tiġi ffaċilitata l-interoperabbiltà tas-sistemi Ewropej tas-saħha elettronika, għadd ta' Stati Membri li qed jipparteċipaw fin-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħha Elettronici hađmu mal-Kummissjoni biex jibnu l-Infrastruttura Ewropea ta' Servizzi Diġitali tas-Saħha Elettronika, bl-appoġġ tal-Programm tal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa (FNE) ⁽¹⁶⁾. Fi wħud minn daww l-Istati Membri beda l-iskambju ta' "preskrizzjonijiet elettronici" fost il-professionisti tal-kura tas-saħha f'pajjiżi differenti permezz tal-Infrastruttura Ewropea ta' Servizzi Diġitali tas-Saħha Elettronika, filwaqt li l-iskambju ta' "Sommarji tal-Pazjenti" hu mistenni jibda daqt. Jenhtieg li t-titjib tal-interoperabbiltà tar-rekords elettronici tas-saħha jghin biex jitwessgħu s-settijiet tad-*data* li qed jiġu skambjati bħalissa fi hđan l-Infrastruttura Ewropea ta' Servizzi Diġitali tas-Saħha Elettronika halli jkunu jinkludu informazzjoni siewja rigward riżultati tal-laboratorju, immaġnijiet u rapporti mediċi, u rapporti ta' hrug mill-isptar, li se jtejbju l-kontinwità tal-kura. Għadd ta' għodod żviluppati għall-Infrastruttura Ewropea ta' Servizzi Diġitali tas-Saħha Elettronika huma riżorsa għall-Istati Membri biex jiskambjaw ir-rekords elettronici tas-saħha.
- (17) Fil-kuntast tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-saħha, in-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħha Elettronici jaqdi rwol siewi biex jiġi żviluppat aktar il-format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-saħha Ewropej, billi jużah għall-Infrastruttura Ewropea ta' Servizzi Diġitali tas-Saħha Elettronika u jippromwovi l-użu tiegħu għall-iskambji bejn il-fornituri tal-kura tas-saħha fil-livell nazzjonali.
- (18) Id-diġitalizzazzjoni tar-rekords tas-saħha u l-permessibbiltà tal-iskambju tagħhom jistgħu jappoġġaw ukoll il-holqien ta' strutturi kbar tad-*data* dwar is-saħha li meta kkombinati mal-użu ta' teknoloġiji godda, bħall-analitika tal-Big Data u l-intelligenza artifiċjali jistgħu jappoġġaw it-tiftix għal skoperti xjentifiċi godda.
- (19) L-ispeċifikazzjonijiet nazzjonali eżistenti għas-sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha jistgħu jibqgħu japplikaw b'mod parallell ma' format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-saħha Ewropej,

⁽¹³⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 910/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 dwar l-identifikazzjoni elektronika u s-servizzi fiducjarji għal transazzjonijiet elettronici fis-suq intern u li jħassar id-Direttiva 1999/93/KE (ĠU L 257, 28.8.2014, p. 73).

⁽¹⁴⁾ Id-Direttiva (UE) 2016/1148 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Lulju 2016 dwar miżuri għal livell għoli komuni ta' sigurtà tan-netwerks u tas-sistemi tal-informazzjoni madwar l-Unjoni (ĠU L 194, 19.7.2016, p. 1).

⁽¹⁵⁾ Ara l-Komunikazzjoni Kongunta dwar ir-Reżiljenza, id-Deterrenza u d-Difiża: Il-bini ta' ċibersigurtà b'saħħitha għall-UE, punt 2.2 (JOIN (2017) 450 final).

⁽¹⁶⁾ <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/EHOPERATIONS/eHealth+DSI+Operations+Home>

ADOPTAT DIN IR-RAKKOMANDAZZJONI:

OBJETTIVI

- (1) Din ir-Rakkomandazzjoni tistabbilixxi qafas għall-iżvilupp ta' format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-saħha Ewropej biex jinkiseb aċċess sigur, interoperabbli u transfruntier għal *data* dwar is-saħha elektronika fl-Unjoni u għall-iskambju tagħha.

Il-qafas jinkludi:

- (a) sett ta' principji li jenhtieg jirregolaw l-aċċess għar-rekords elettronici tas-saħha u l-iskambju tagħhom bejn il-pajjiżi fl-Unjoni;
- (b) sett ta' speċifikazzjonijiet tekniċi komuni għall-iskambju transfruntier tad-*data* f'ċerti dominji tal-informazzjoni dwar is-saħha, li jenhtieg jikkostitwixxi l-linja bażi għal format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-saħha Ewropej;
- (c) proċess li jmessi 'l quddiem aktar elaborazzjoni ta' format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-saħha Ewropej.

Dan jinkoraġġixxi wkoll lill-Istati Membri biex jiżguraw aċċess sigur għal sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha fil-livell nazzjonali.

SISTEMI TAR-REKORDS ELETTRONICI TAS-SAHHA FL-ISTATI MEMBRI

Niżguraw aċċess sigur għas-sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha

- (2) Jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li s-sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha jissodisfaw standards għoljin għall-protezzjoni tad-*data* dwar is-saħha, u s-sigurtà tan-netwerk u tas-sistemi tal-informazzjoni li fuqhom jiddependu dawn is-sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha, biex ikun evitat ksur tad-*data* u jitnaqqsu r-riskji ta' incidenti tas-sigurtà.
- (3) Jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li ċ-ċittadini u l-professjonisti tal-kura tas-saħha tagħhom ikollhom aċċess online għar-rekords elettronici tas-saħha tagħhom bl-użu ta' mezzi tal-identifikazzjoni elettronici siguri, filwaqt li jqisu l-qafas għas-sigurtà u l-fiducia stabbilit mir-Regolament (UE) Nru 910/2014.

Għodod u incentivi

- (4) Jenhtieg li l-Istati Membri jużaw l-għodod u l-elementi ewlenin ipprovduti mill-Infrastruttura Ewropea ta' Servizzi Digitali tas-Saħha Elettronika appoġġati permezz tal-Programm tal-Facilità Nikkollegaw l-Ewropa (FNE) u jirreferu għall-Qafas Irfinat dwar l-Interoperabbiltà Ewropea tas-Saħha Elettronika ⁽¹⁷⁾ fil-qafas komuni għall-ġestjoni tal-interoperabbiltà fid-dominju tas-saħha elettronika.
- (5) Jenhtieg li l-Istati Membri jieħdu miżuri xierqa biex jappoġġaw l-użu ta' sistemi interoperabbli tar-rekords elettronici tas-saħha, fosthom li jingraw investimenti finanzjarji dedikati, inkluż mekkaniżmi ta' incentivi, u jadattaw il-leġislazzjoni meta xieraq.

Networks digitali tas-saħha nazzjonali

- (6) Biex jitjiebu l-interoperabbiltà u s-sigurtà tas-sistemi tas-saħha nazzjonali u jiġi appoġġat l-iskambju sigur tad-*data* dwar is-saħha bejn il-pajjiżi, kull Stat Membru jenhtieg jistabbilixxi netwerk digitali tas-saħha nazzjonali li jinvolti rappreżentanti tal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti rilevanti u, meta xieraq, tal-awtoritajiet reġjonali li jitrattaw materji tas-saħha digitali u l-interoperabbiltà tar-rekords elettronici tas-saħha, u s-sigurtà tan-netwerk u tas-sistemi tal-informazzjoni, u l-protezzjoni tad-*data* personali. B'mod partikolari, jenhtieg li n-networks digitali tas-saħha nazzjonali jkunu jinvolve dawn li ġejjin:
- (a) ir-rappreżentant nazzjonali tan-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħha Elettronici;
 - (b) awtoritajiet nazzjonali, jew reġjonali, b'kompetenza klinika u teknika għal materji tas-saħha digitali;
 - (c) awtoritajiet superviżorji stabbiliti skont l-Artikolu 51 tar-Regolament (UE) 2016/679;
 - (d) awtoritajiet kompetenti mwaqqfin skont id-Direttiva (UE) 2016/1148.
- (7) Jenhtieg li r-riżultati tad-diskussjonijiet jew tal-konsultazzjonijiet tan-networks digitali tas-saħha nazzjonali jingħaddu lin-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħha Elettronici u lill-Kummissjoni.

⁽¹⁷⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/ev_20151123_co03_en.pdf

QAFAS GHALL-ISKAMBJU TRANSFRONTIER TAR-REKORDS ELETTRONIČI TAS-SAHHA**Prinċipji għall-aċċess għar-rekords elettronici tas-sahha u għall-iskambju transfruntier tagħhom**

- (8) Jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li ċ-ċittadini jkunu jistgħu jaċċessaw u jiskambjaw b'mod sigur id-*data* tas-sahha elektronika tagħhom bejn il-pajjiżi.
- (9) L-Istati Membri huma mhegga biex liċ-ċittadini jagħtuhom l-abbiltà li jagħzlu lil min iridu jagħtu aċċess għad-*data* tas-sahha elektronika tagħhom, u ma' min jiġu skambjati dettalji dwar l-informazzjoni tas-sahha.
- (10) L-Istati Membri jenhtieg jiżguraw li jiġu osservati l-prinċipji stabbiliti fl-Anness meta jkunu qed jiġu żviluppati soluzzjonijiet li jippermettu l-aċċess għad-*data* tas-sahha elektronika fl-Unjoni, u l-iskambju tagħha.

Baži għal format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-sahha Ewropej

- (11) L-Istati Membri jenhtieg jieħdu miżuri biex jiżguraw li dawn id-dominji tal-informazzjoni tas-sahha li ġejjin, bhala baži, ikunu parti mill-format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-sahha Ewropej:
 - (a) Sommarju tal-Pazjent;
 - (b) Preskrizzjoni elektronika/Dispensa elektronika;
 - (c) Riżultati tal-laboratorju;
 - (d) Immaġnijiet u rapporti mediċi;
 - (e) Rapporti ta' ħrug mill-isptar.

L-iskambju transfruntier tal-informazzjoni jenhtieg isir skont l-istandards baži, l-ispeċifikazzjonijiet tal-interoperabbiltà u l-profil, abbażi tad-dominju tal-informazzjoni tas-sahha kif stabbilit fl-Anness.

Aktar elaborazzjoni ta' format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-sahha Ewropej

- (12) Jenhtieg li l-Istati Membri, fil-kuntest tal-Artikolu 14 tad-Direttiva 2011/24/UE u b'kollaborazzjoni mal-Kummissjoni, jappoġġaw elaborazzjoni aktar tal-baži rakkomandata tad-dominji tal-informazzjoni tas-sahha u l-ispeċifikazzjonijiet għal format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-sahha Ewropej, permezz ta' proċess ta' koordinazzjoni kongunta.
- (13) B'dan il-proċess, l-Istati Membri, bl-appoġġ tal-Kummissjoni, jenhtieg jagħmlu diskussjonijiet u jikkoperaw fil-livell tal-Unjoni mal-partijiet konċernati rilevanti, inkluż ma' organizzazzjonijiet ta' professjonisti tal-kura tas-sahha, ċentri ta' kompetenza nazzjonali, atturi mill-industrija u gruppi ta' pazjenti, kif ukoll ma' awtoritajiet ohra tal-Unjoni u nazzjonali b'kompetenza fl-oqsma rilevanti biex jinkoraġġixxu proċess iterattiv għal aktar elaborazzjoni u adożzjoni ta' format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-sahha Ewropej, u biex jikkontribwixxu għalih. B'mod partikolari, fil-hidma rigward speċifikazzjonijiet tekniċi u semantiċi għall-iskambju transfruntier tad-*data* dwar is-sahha, jenhtieg ikunu involuti esperti kliniċi u tekniċi. Ir-riżultati ta' dawn id-diskussjonijiet u l-konsultazzjonijiet jenhtieg jingħaddu lin-Netwerk tas-Servizzi tas-Sahha Elettronici.
- (14) Jenhtieg li l-proċess ta' koordinazzjoni kongunta jikseb aċċess għal għarfien disponibbli f'ċentri ta' kompetenza nazzjonali halli jkunu jistgħu jingħarfu l-kunċetti mediċi rilevanti għal kull kuntest speċifiku.
- (15) Il-proċess ta' koordinazzjoni kongunta jenhtieg jipproponi approċċi li kull Stat Membru jista' jappoġġa, filwaqt li l-Istati Membri jistgħu jagħzlu li jagħmlu progress lejn l-interoperabbiltà tar-rekords elettronici tas-sahha b'pass aktar mgħaġġel.
- (16) Il-proċess ta' koordinazzjoni kongunta jenhtieg jissejjes fuq inizjattivi eżistenti tan-Netwerk tas-Servizzi tas-Sahha Elettronici bħat-taskforce għall-Istrategija Semantika Komuni, u jinkorpora r-riżultati tagħhom.

- (17) L-Istati Membri, fil-kuntest tan-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħħa Elettroniċi, jenhtieg jikkoperaw mal-Kummissjoni u ma' partijiet konċernati rilevanti ohrajn biex jistabbilixxu linji gwida prattiċi għall-implimentazzjoni, jiskambjaw prattiki tajbin u jippromwovu azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni fost iċ-ċittadini u l-fornituri tal-kura tas-saħħa b'rabta mal-benefiċċji tal-aċċess għar-rekords elettronici tas-saħħa u l-iskambju tagħhom, bejn il-pajjiżi. Jenhtieg li l-proġetti pilota, inkluż l-azzjonijiet tar-riċerka, tal-innovazzjoni jew tal-adozzjoni, fosthom dawk appoġġati bil-Programmi ta' Orizzont 2020 ⁽¹⁸⁾ u l-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, meta rilevanti, jintużaw biex jadvanzaw l-interoperabbiltà u jżidu s-sensibilizzazzjoni.

MONITORAĠĠ U ŻVILUPPI FUTURI

Monitoraġġ tal-progress lejn l-interoperabbiltà

- (18) L-Istati Membri, fil-kuntest tan-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħħa Elettroniċi u b'koperazzjoni mal-Kummissjoni, jenhtieg isegwu l-progress fl-interoperabbiltà abbażi ta' pjan direzzjonali komuni rivedut kull sena, li jidentifika prijoritajiet, kompiti, riżultati tangibbli u tappi importanti komuni.

Għal dak il-għan jenhtieg li kull sena, l-Istati Membri:

- (a) jiskambjaw informazzjoni dwar il-miżuri li haġu biex jappoġġaw l-adozzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet tal-format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-saħħa Ewropej;
 - (b) jidentifikaw prijoritajiet u sinerġiji komuni ma' strateġiji nazzjonali biex itejbu l-iskambju transfruntier tar-rekords elettronici tas-saħħa.
- (19) L-elementi msemmija fil-punti 18(a) u (b) jenhtieg jitqiesu meta jkun qegħ jgħu vvalutati l-passi li jmiss għall-iskambju tar-rekords elettronici tas-saħħa madwar l-Unjoni.

Hidma fil-gejjieni

- (20) L-Istati Membri jenhtieg jaħdmu mal-Kummissjoni u mal-partijiet konċernati rilevanti biex jidentifikaw u jirrieżaminaw innovazzjoni teknoloġika u metodoloġika emergenti u jidentifikaw passi xierqa biex jinkiseb progress fejn jidhol l-iskambju fit-tul tar-rekords elettronici tas-saħħa.

Valutazzjoni tal-effetti tar-Rakkomandazzjoni

- (21) L-Istati Membri jenhtieg jikkoperaw mal-Kummissjoni biex jgħarblu l-effetti ta' din ir-Rakkomandazzjoni filwaqt li jqisu l-esperjenza tagħhom u kwalunkwe żviluppi teknoloġici rilevanti halli jiddeterminaw passi xierqa 'l quddiem.

Magħmul fi Brussell, is-6 ta' Frar 2019.

Għall-Kummissjoni

Mariya GABRIEL

Membru tal-Kummissjoni

⁽¹⁸⁾ <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/>

ANNEX

1. **Prinċipji**(a) *Disinn li jiffoka fuq iċ-ċittadini*

Jenhtieg li iċ-ċittadini jkunu fil-qalba nett tad-disinn tas-sistemi. Sistemi bhal dawn għandhom jiġu ddisinjati b'mod li bid-disinn tagħhom u b'mod prestabbilit ikunu jimplimentaw il-prinċipji tal-protezzjoni tad-*data*, u b'hekk ikunu jissodisfaw ir-rekwiżiti tar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data*.

(b) *Il-komprensività u l-possibbiltà li jinqraw mill-magni*

Jenhtieg li r-rekords elettronici tas-saħha jkunu kemm jista' jkun komprensivi biex jappoġġaw lis-servizzi tas-saħha u tal-kura madwar l-Unjoni.

Id-*data* dwar is-saħha introdotta fir-rekords elettronici tas-saħha jenhtieg tkun tista' tingara mill-magni sal-punt mehtieg mill-użu mill-ġdid intenzjonat raġonevoli ta' dik id-*data*. L-informazzjoni jenhtieg tkun strutturata u kodifikata bl-aktar mod Prattiku possibbli, halli d-*data* dwar is-saħha tkun interoperabbli, anki bejn il-pajjiżi.

(c) *Il-protezzjoni tad-*data* u l-kunfidenzjalità*

Is-sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha u s-soluzzjonijiet tal-interoperabbiltà jenhtieg jiggarantixxu l-kunfidenzjalità tad-*data* personali dwar-is-saħha u jikkonformaw mal-aspetti kollha tal-leġiżlazzjoni dwar il-protezzjoni tad-*data*, mill-istadju tad-disinn 'il quddiem.

Id-dritt fundamentali għall-protezzjoni tad-*data* personali jenhtieg jiġi implimentat għalkollox u b'mod effettiv, b'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679, inkluż id-dritt għal informazzjoni trasparenti, id-dritt għal aċċess u drittijiet rilevanti oħra mniżżla fil-Kapitolu III. B'mod partikolari, iċ-ċittadini jenhtieg ikunu jistgħu jeżerċitaw id-dritt tagħhom li jaċċessaw id-*data* dwar is-saħha tagħhom billi jkollhom aċċess għar-rekords elettronici tas-saħha tagħhom, inkluż f'pajjiżi oħra.

(d) *Il-kunsens jew bażijiet legali oħra*

Kull ipproċessar ⁽¹⁾ tad-*data* dwar is-saħha jenhtieg isir abbażi tal-kunsens esplicitu taċ-ċittadin ikkonċernat jew fuq xi bażi legali oħra, skont l-Artikoli 6 u 9 tar-Regolament (UE) 2016/679.

(e) *L-awditabbiltà*

Kull ipproċessar tad-*data* dwar is-saħha jenhtieg ikun irreġistrat u verifikat għal finijiet ta' awditjar, permezz ta' tekniki xierqa, fosthom ir-registrazzjoni f'logs u t-traċċar tal-awditjar, biex jinżamm rekord preċiż tal-aċċess tar-rekords elettronici, l-iskambju tagħhom jew kwalunkwe operazzjoni tal-ipproċessar oħra.

(f) *Is-sigurtà*

B'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679 u mad-Direttiva (UE) 2016/1148, jenhtieg jiġu implimentati miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa biex ikun żgurat li s-sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha jkunu siguri. Dawk il-miżuri jenhtieg jinkludu l-protezzjoni kontra l-ipproċessar mhux awtorizzat jew illegali ta' *data* dwar is-saħha u kontra t-telf aċċidentali, il-qerda jew il-hsara. L-entitajiet li jiskambjaw ir-rekords elettronici tas-saħha jenhtieg jiżguraw li l-persunal li juża s-sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha jkun jaf bir-riskji taċ-ċibersigurtà u jkun imharreġ sew.

(g) *Identifikazzjoni u awtentikazzjoni*

Hu importanti li jsiru identifikazzjoni u awtentikazzjoni sodi u affidabbli tal-partijiet involuti kollha biex tkun żgurata l-fiducia fl-iskambji tad-*data* bejn is-sistemi tar-rekords elettronici tas-saħha.

L-użu tal-identifikazzjonijiet elettronici ("eID") nazzjonali notifikati jappoġġa l-identifikazzjoni u l-awtentikazzjoni transfruntieri taċ-ċittadini biex jaċċessaw id-*data* dwar is-saħha tagħhom b'mod għalkollox sigur u konvenjenti, kif ukoll "il-prinċipju tan-nonripudju" li jiżgura l-origini u l-integrità ta' din id-*data*. B'rikonoxximent reċiproku ta' skemi tal-identifikazzjonijiet elettronici nazzjonali, kif previst fir-Regolament (UE)

⁽¹⁾ Kif definit fl-Artikolu 4(2) tar-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data*.

Nru 910/2014, iċ-ċittadini ta' Stat Membru wiehed jistgħu jużaw l-identifikazzjonijiet elettronici nazzjonali tagħhom biex jaċċessaw servizzi online b'mod sigur li jingħatawlihom fi Stat Membru ieħor. B'konformità mal-Artikolu 6 ta' dak ir-Regolament, is-servizzi pubbliċi online li jehtieġu assigurazzjoni tal-identifikazzjoni elettronika li tkun tikkorrispondi għal ċertu livell ("sostanzjali" jew "għoli") għandhom jaċċettaw l-iskemi tal-identifikazzjonijiet elettronici notifikati ta' Stati Membri oħra.

(h) *Il-kontinwità tas-servizzi*

Il-kontinwità u d-disponibbiltà tas-servizz tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-saħħa huma essenzjali biex tkun żgurata l-kontinwità tal-kura. Jenhtieġ li kwalunkwe inċident jew intopp li jistgħu jinqalghu tul l-użu tas-servizz jiġu indirizzati fil-pront skont il-pjanijiet ta' kontinwità tan-negozju definiti.

2. **Baži għal format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-saħħa Ewropej: dominji tal-informazzjoni tas-saħħa u speċifikazzjonijiet għall-iskambju transfruntier tar-rekords elettronici tas-saħħa**

Il-baži għall-format ta' skambju tar-rekords elettronici tas-saħħa Ewropej jenhtieġ tkun tinkludi d-dominji tal-informazzjoni tas-saħħa u l-ispeċifikazzjonijiet tal-interoperabbiltà (inkluż standards, u profili ⁽²⁾) imsemmija hawn taht għar-rappreżentazzjoni u għall-iskambju ta' *data* (strutturata u mhux strutturata) dwar is-saħħa.

Din il-baži jenhtieġ tiġi rfinuta u estiża aktar tul proċess ta' koordinazzjoni kongunta. Hemm bosta standards internazzjonali, speċifikazzjonijiet u profili addizzjonali li qed jiġu żviluppati bhalissa jew li qed jiġu riveduti jew li jinsabu fil-fażi ta' implimentazzjoni bi prova, u dawn jenhtieġ jitqiesu biex ikompli jiġi żviluppat aktar format tal-iskambju tar-rekords elettronici tas-saħħa Ewropej.

2.1. *Dominji tal-informazzjoni tas-saħħa għal skambju transfruntier*

Jenhtieġ li s-sett inizjali tad-dominji tal-informazzjoni tas-saħħa għall-iskambju transfruntier ikun jinkludu dawn li ġejjin:

- (i) Sommarji tal-Pazjenti ⁽³⁾
- (ii) Preskrizzjonijiet elettronici/Dispensi elettronici ⁽⁴⁾
- (iii) Rapporti tal-laboratorju
- (iv) Immaġnijiet u rapporti mediċi
- (v) Rapporti ta' hrug mill-isptar

Dawn id-dominji tal-informazzjoni tas-saħħa ngħataw priorità fl-allinjament mal-prijoritajiet stabbiliti tan-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħħa Elettronici, abbaži ta' hidma li qed issir permezz tal-Infrastruttura Ewropea ta' Servizzi Digitali tas-Saħħa Elettronika u rr-ilevanza klinika għal kura tas-saħħa transfruntiera.

2.2. *Speċifikazzjonijiet tal-interoperabbiltà*

It-Tabelli A u B fihom sett ta' speċifikazzjonijiet tal-interoperabbiltà rakkomandati għall-istrutturar u r-rappreżentazzjoni tal-kontenut.

2.2.1. It-Tabella A: L-istrutturar u r-rappreżentazzjoni tal-kontenut għad-dominji tal-kura tas-saħħa li għalihom in-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħħa Elettronici adotta linji gwida

Dominji tal-informazzjoni tas-saħħa	Informazzjoni klinika għal skambju transfruntier	Rappreżentazzjoni tal-kontenut għal skambju transfruntier
Sommarju tal-Pazjent	Strutturat skont id-dispożizzjonijiet tal-"GUIDE-LINE on the electronic exchange of health data under Cross-Border Directive 2011/24/EU Release 2 – Patient Summary for unscheduled care" adottata min-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħħa Elettronici fil-21 ta' Novembru 2016 ⁽¹⁾	Health Level Seven (HL7) Clinical Document Architecture (CDA) Harga Nru 2 ⁽²⁾ Livell 3 u Livell 1 (PDF ⁽³⁾) /A)

⁽²⁾ Il-mod kif l-istandards jistgħu jiġu implimentati biex jissodisfaw bżonnijiet klinici speċifiċi.

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/ev_20161121_co10_en.pdf

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/ev_20161121_co091_en.pdf

Dominji tal-informazzjoni tas-saħha	Informazzjoni klinika għal skambju transfruntier	Rappreżentazzjoni tal-kontenut għal skambju transfruntier
Preskrizzjoni elettronika/Dispensi elettronici	Strutturati skont id-dispożizzjonijiet fil-“GUIDE-LINE on the electronic exchange of health data under Cross-Border Directive 2011/24/EU Release 2 – Preskrizzjonijiet-e u Dispensi-e” adottata min-Netwerk tas-Servizzi tas-Saħha Elettronici fil-21 ta' Novembru 2016 ⁽⁴⁾	Health Level Seven (HL7) Clinical Document Architecture (CDA) Hargha Nru 2 Livell 3 u Livell 1 (PDF ⁽³⁾)/A

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/ev_20161121_co10_en.pdf
⁽²⁾ http://www.hl7.org/implement/standards/product_brief.cfm?product_id=7
⁽³⁾ Portable Document Format.
⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/ev_20161121_co091_en.pdf

2.2.2. It-Tabella B: L-istrutturar u r-rappreżentazzjoni tal-kontenut għal dominji tal-informazzjoni tas-saħha oħrajn

Dominju tal-informazzjoni tas-saħha	Informazzjoni klinika għal skambju transfruntier	Rappreżentazzjoni tal-kontenut għal skambju transfruntier
Riżultati tal-laboratorju	Il-permessibbiltà tal-iskambju transfruntier skont l-istruttura tal-informazzjoni klinika użata bħalissa mis-sistema tar-rekords elettronici tas-saħha li tibghat, filwaqt li jiġu żviluppati u maqbula strutturi komuni tal-informazzjoni klinika għall-iskambju transfruntier.	Għar-riżultati tal-laboratorju, għall-immaġnijiet u rapporti mediċi, u għar-rapporti ta' hrug mill-isptar
Immaġnijiet u rapporti mediċi		Health Level Seven (HL7) Clinical Document Architecture (CDA) Hargha Nru 2
Rapporti ta' hrug mill-isptar		Livell 3 jew Livell 1 (PDF ⁽¹⁾)/A Għal immaġnijiet mediċi Immaġnijiet Diġitali u Komunikazzjoni fil-Medicina (DICOM)

⁽¹⁾ Portable Document Format.

2.2.3. Profili tal-iskambju transfruntier

Jenhtieg li l-użu tal-profilu rilevanti ta' "Integrating the Healthcare Enterprise" (IHE) li hemm imnizzla fl-Anness tad-Deciżjoni (UE) 2015/1302 jitqies kif xieraq biex jiġi ffacilitat l-iskambju tad-dominji tal-informazzjoni tal-kura tas-saħha bejn il-pajjiżi.

Fost l-oħrajn, daww il-profilu tal-"Integrating the Healthcare Enterprise" jistgħu jintużaw għall-identifikazzjoni tal-pazjenti, għall-iskambju tad-dokumenti, għat-traċċar tal-awditjar u għall-pretensjonijiet tal-identità.

Jenhtieg li l-proċess ta' koordinazzjoni kongunta jqis ukoll profili oħrajn tal-"Integrating the Healthcare Enterprise" li bħalissa jinsabu fl-istadju tal-prova, jew kwalunkwe standard jew speċifikazzjoni oħra mehtieġa biex jiġu indirizzati r-rekwiżiti għall-iskambju sigur tad-data dwar is-saħha, kif ukoll ta' tipi oħrajn ta' mudelli għall-iskambju tal-messaġġi.

3. Xogħol futur

L-ghan huwa li titwassal id-data t-tajba, fil-hin it-tajeb — għaċ-ċittadini u għall-fornituri tal-kura tas-saħha - u jkun permessi aċċess, kondivizzjoni u skambju siguri tar-rekords tas-saħha elettronici.

Bħala tali, il-hidma għal skambju transfruntier komprensiv tar-rekords elettronici tas-saħha fambjent konness li qed jinbidel malajr tehtieg rieżami regolari tal-aħhar innovazzjonijiet teknoloġici u metodoloġici għall-ġestjoni tad-data, fosthom daww relatati mal-aċċess u l-ingranagg ta' infrastrutturi teknoloġici avvanzati.

Jenhtieg li l-irfinar tal-format tal-iskambju jqis il-possibbiltà li joffru l-mudelli tal-informazzjoni bbażati fuq ir-riżorsi (bħalma huma l-Health Level Seven Fast Healthcare Interoperability Resources (HL7 FHIR⁽²⁾)).

⁽²⁾ <http://hl7.org/fhir/>

Għal aktar progress, jenhtieg isir rieżami ta' approċċi godda għall-ispeċifikazzjonijiet tal-interoperabbiltà, bħal Interfaċċi għall-Ipprogrammar tal-Applikazzjonijiet ("API"s) rilevanti u l-iżviluppi fit-teknoloġiji diġitali bħall-intelliġenza artifiċjali, il-cloud computing, it-teknoloġiji ta' interazzjoni, il-komputazzjoni ta' prestazzjoni għolja u s-soluzzjonijiet taċ-ċibersigurtà. L-evoluzzjoni f'teknoloġiji oħra bħat-teknoloġiji tar-reġistru distribwit, jista' jkollha l-potenzjal li żżid il-fiduċja fost iċ-ċittadini u l-organizzazzjonijiet tal-kura tas-saħħa, diment li din tkun konformi mar-regoli tal-protezzjoni tad-*data* personali.

Jenhtieg li t-teknoloġiji msemmija hawn fuq titqies halli tigi appoġġata l-innovazzjoni fil-forniment tas-servizzi tal-kura tas-saħħa, u jiġu offruti possibbiltajiet godda li jindirizzaw kwistjonijiet bħall-provenjenza tad-*data* dwar is-saħħa, u l-assigurazzjoni tal-integrità awtomatizzata.
